

Høringssvar til temadrøftelse om afskaffelse af hjemløshed

[17. maj 2023]

Frivilligrådet takker for muligheden for at afgive høringssvar til Socialudvalgets temadrøftelse om afskaffelse af hjemløshed.

Forebyggelse af hjemløshed

Frivilligrådet ser positivt på ønsket om at øge den forebyggende indsats samt fastholdelsen af borgere i eget hjem efter hjemløshed. Begge dele er noget som civilsamfundet har stor erfaring med og står klar til at hjælpe med. Ensomhed og social isolation er en af hovedårsagerne til, at borgere, der tidligere har været hjemløse, vender tilbage til gaden og gamle fællesskaber.

Civilsamfundet er eksperter i sociale og inkluderende fællesskaber og står klar til at hjælpe borgeren, som er kommet i egen bolig. Det glæder derfor Frivilligrådet, at der er lagt op til et tættere samarbejde på området, og rådet ser frem til at blive inkluderet i efterårets dialog på området. På forhånd vil rådet opfordre kommunen til at tænke Aktivitets- og Samværstilbuddene ind i højere grad. Disse tilbud kan hjælpe borgeren mod et fællesskab og der er nogle ressourcer at hente for kommunen. For at kunne brobygge til civilsamfundet, har det i sagens natur stor betydning, at der er Aktivitets- og Samværstilbud nok at brobygge til.

Herudover er det vigtigt i dette arbejde, at kommunen støtter de små væresteder, der drives af civilsamfundet og også ser positivt på at udvikle nye tilbud.

Frivilligrådet vil også her benytte muligheden for at gentage en væsentlig pointe fra vores seneste høringssvar på området. Når en borger får tilbudt egen bolig, er det væsentligt, at kommunen bidrager til, at denne bolig også bliver et hjem for borgeren. Inkluderet i dette er, at der er de nødvendige møbler, hvidevarer og pyntegenstande som danner rammen om et personligt hjem. Det er en væsentlig del af fastholdelsen i eget hjem, at det er indrettet på en måde som borgeren føler sig tilpas i, og dette bør borgeren modtage hjælp til.

Frivilligrådet anbefaler, at Udvalget drøfter, hvordan frivillige på væresteder, i boligorganisationer og i fællesskabsorienterede foreninger kan være med til at sikre tidligere hjemløse københavnere et godt liv i egen bolig, herunder hvordan dette understøttes af kommunen.

Alle har brug for at være en del af noget, og være noget for andre

Mange af de problemstillinger, vi står med i København, herunder også hjemløseproblematikker, handler om eksklusion, ensomhed og manglende sociale relationer. Problemstillingen er ofte udenforskab, og løsningerne ligger i fællesskaberne. I at arbejde med at styrke eksisterende fællesskaber og skabe nye inkluderende fællesskaber. Dette gælder i særdeleshed for borgere i hjemløshed og tidligere hjemløse borgere. Det er væsentligt at fokusere på borgerens empowerment, frivillige fællesskaber og mødet med ligestillede frem for udsathed og manglende ressourcer.

Det frivillige sociale område er eksperter på den sociale forandring, som frivilligt socialt arbejde skaber, og står klar til at hjælpe borgere berørt af hjemløshed. Det kræver dog at samarbejdet mellem civilsamfundet og kommunen styrkes, hvis flere udsatte skal have mulighed for at indgå i stærke fællesskaber baseret på ligeværd og fri vilje.

Nyt forløb på herbergerne

I Frivilligrådets seneste hørings svar understregede vi, at der er behov for en hurtig indsats, når borgerens ophold på herberg skal holdes på tre måneder. Forløbsprogrammet, der er skitseret i bilag 4, er meget ambitiøst. Frivilligrådet kan være i tvivl om hvorvidt det er realistisk og om det kan tage hensyn til de mange differentierede behov som målgruppen kan have. Samtidig vil det blive vanskeligt at udføre noget af det sociale arbejde, der indtil nu har foregået på herbergerne, fordi det kun er tre måneder, de skal opholde sig der.

Samtidig opfordrer Frivilligrådet til, at der skabes et bedre overblik for kommunen ift. hvilke tilbud der er for borgeren i civilsamfundet. Dette kunne bostøttemedarbejderen med fordel have gavn af i samarbejdet med borgeren. Ideelt blev der afholdt en dag, hvor borgeren med bostøttemedarbejderen har mulighed for at møde op og uforpligtende blive præsenteret for og tale med repræsentanter fra diverse tilbud.

Flere i almen bolig med bostøtte

Frivilligrådet ser positivt på at der er lagt op til at flere borgere kan modtage bostøtte, samt at civilsamfundsaktører/herberg kan få mulighed for at levere denne bostøtte. Frivilligrådet er optagede af, at hjemløse og tidligere hjemløse københavnere også i fremtiden kan blive hjulpet af frivillige og være med i frivillige fællesskaber. Når tiden på herberget bliver kortere, er der stor risiko for, at der ikke bliver tid til brobygning til frivillige indsatser. Der er et stort potentiale i at rykke denne brobygning ud til bostøttemedarbejderne. Rådet ser derfor gerne, at Socialudvalget drøfter, hvordan der kan skabes en stærk kultur og struktur blandt bostøttemedarbejderne og i den kommunale forvaltning, der understøtter brobygning og samarbejde med frivillige organisationer.

Hjemløserereformen omfatter stor inddragelse af borgeren ift. beslutningen om bostøtten skal komme fra kommunen eller fra et ikke kommunalt herberg. Frivilligrådet anbefaler, at udvalget drøfter og iværksætter hurtig afklaring af, hvordan de økonomiske forhold vedr. bostøtten leveret af ikke kommunale aktører skal være. Et særligt opmærksomhedspunkt er her, hvordan det indarbejdes driftsoverenskomster for herberger drevet som selvejende institutioner.

Flere skæve boliger og fokus på AST tilbud

Frivilligrådet ser positivt på, at der lægges op til at oprette flere skæve boliger samt, at der afsøges muligheder for at etablere alternative skæve boliger i højden og på vand jf. bilag 3. I materialet savner rådet dog et skøn for, hvor mange borgere, der potentielt kan benytte sig af disse alternative skæve boliger.

Frivilligrådet vil gerne understrege behovet for faciliteter, som muliggør fællesskabet ifm. de skæve boliger, og anbefaler oprettelsen af fælleshuse ol. så beboerne også har et sted at samles, socialisere og dyrke forskellige fællesskaber. Her ville det igen være en fordel, hvis kommunen tænkte AST-tilbuddene ind, fordi der er fællesskaber og ressourcer at hente for både borgeren og kommunen.

På vegne af Frivilligrådet i Københavns Kommune

Pernille Scheel, forperson

Ole Abildgaard Mikkelsen, næstforperson